

Sygn. akt VIII U 1662/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant – sekretarz sądowy Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 roku w Lublinie

sprawy A. N.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania A. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 26 sierpnia 2015 roku numer (...)

znak (...)- (...)

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od A. N. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII U 1662/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 26 sierpnia 2015 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia A. N. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi we wrześniu 2012 roku 1291,28 złotych na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz 1114,24 złotych na ubezpieczenie zdrowotne, w maju 2015 roku 3320,45 złotych na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz 2865,21 złotych na ubezpieczenie zdrowotne, w czerwcu 2015 roku 923,77 złotych na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz 3832,35 złotych na ubezpieczenie zdrowotne. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że dostarczone w toku postępowania wyjaśniającego dokumenty nie są wystarczające aby przyjąć, że A. N. realizowała zadania na stanowisku prezesa zarządu zgodnie z umową o pracę z ustalonym wynagrodzeniem 14600,00 złotych. W ocenie organu dowody w postaci umowy o pracę, zaświadczenia o szkoleniu bhp, kwestionariusza osobowego, list płac i obecności, a także 4 podpisanych faktur nie dowodzą takiej okoliczności. Ponadto pracodawca nie sporządził zakresu obowiązków. Organ wskazał także, że A. N. pracę świadczyła w okresie od dnia 1 do dnia 11 września 2012 roku, następnie w okresie od dnia 12 września 2012 roku do dnia 5 maja 2015 roku przebywała na urlopie wychowawczym, a od dnia 8 czerwca 2015 roku przebywa na zwolnieniu lekarskim. Zakład zauważył także, że A. N. w okresie od dnia 6 lipca do dnia 31 grudnia 2007 roku oraz od dnia 4 lipca do dnia 31 sierpnia 2012

roku była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego z tytułu zatrudnienia w (...) spółce komandytowej z wynagrodzeniem minimalnym lub niewiele wyższym od minimalnego. W związku z powyższym organ rentowy ustalił podstawę wymiaru składek w wysokości kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce rynkowej za kolejne lata od 2012 do 2015 roku (decyzja – k. 53-59 a.u.).

A. N. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, zarzucając jej naruszenie prawa materialnego, tj. art. 41 ust. 11 i 13 z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych oraz błędne ustalenia stanu faktycznego, co doprowadziło do błędnego uznania, iż brak jest podstaw do przyjęcia wynagrodzenia wnioskodawczyni z tytułu pełnienia funkcji prezesa zarządu w (...) spółce z o.o. w wysokości 14600,00 złotych miesięcznie. Wniosła o zmianę decyzji poprzez ustalenie, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla A. N. wynoszą za wrzesień 2012 roku 5310,00 złotych, za maj 2015 roku 13340,00 złotych oraz za czerwiec 2015 roku 3606,67 złotych. W uzasadnieniu argumentowała, że zawarcie umowy o pracę poprzedzone było negocjacjami warunków pracy i płacy, w tym zakresu obowiązków. (...) spółka z o.o. jest częścią grupy kapitałowej, która pełni funkcję zarządczą. Do zadań wnioskodawczyni należało więc kierowanie kilkoma spółkami, co uzasadnia wynagrodzenie w wysokości 14600,00 złotych. Ponadto wnioskodawczyni posiadała odpowiednie kwalifikacje, w tym biegłą znajomość języków obcych. W czasie jej nieobecności w pracy obowiązki zostały rozdysponowane na innych pracowników spółek (...). Ponadto wnioskodawczyni wskazała, że przed zatrudnieniem w (...) spółce z o.o. pracowała w(...)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 19-21 a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił, co następuje:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność gospodarczą dotyczącą obsługi inwestycji w zakresie dostawy i montażu stolarki budowlanej. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5000,00 złotych. Jej współnikami są J. K., posiadający 99 udziałów o łącznej wartości nominalnej 4950,00 złotych oraz A. N., posiadająca 1 udział o wartości 50,00 złotych. A. N. jest jednocześnie prezesem zarządu spółki, a J. K. prokurentem. Wnioskodawczyni oraz J. K. są małżeństwem. Siedziba spółki znajduje się w L. przy ul. (...) (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 36, 74v a.s., informacja z KRS – k. 14-15 a.s.).

(...) spółka z o.o. jest komplementariuszem (...) spółki z o.o. spółki komandytowo-akcyjnej, która powstała z przekształcenia (...) spółki z o.o.(...) uchwałą wspólników z dnia 18 grudnia 2012 roku. (...) jest J. K.. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została stworzona w celu zarządzania spółką komandytowo-akcyjną. Jej siedziba również znajduje się w L. przy ul. (...) (częściowo zeznania K. S. – k. 57v a.s., informacja z KRS – k. 16-17 a.s.).

W dniu 31 sierpnia 2012 roku (...) spółka z o.o. zawarła z A. N. umowę o pracę na czas nieokreślony, na podstawie której z dniem 1 września 2012 roku została zatrudniona na stanowisku prezesa zarządu z wynagrodzeniem w wysokości 14600,00 złotych. Miejszem wykonywania pracy była siedziba pracodawcy przy ul. (...) w L.. W imieniu spółki umowę zawarł J. K., pełnomocnik powołany uchwałą Zgromadzenia Wspólników do zawarcia umowy z dnia 27 sierpnia 2012 roku (umowa o pracę, protokół zgromadzenia z załącznikiem k. 3 części B a.o. – k. 55 a.s.).

Zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy zostało wystawione w dniu 11 września 2012 roku (zaświadczenie – k. 25 a.u.).

Wnioskodawczyni posiada wykształcenie wyższe, ukończyła (...) uzyskując kwalifikacje inżyniera-ekonomisty. Posiada także wykształcenie uzupełniające w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem oraz organizacji działalności kierownika handlowego. Posługuje się językiem polskim, rosyjskim, ukraińskim oraz angielskim (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 37, 74v a.s., kwestionariusz osobowy k. 1, certyfikaty i zaświadczenia k. 3-5 części A a.o. – k. 55 a.s.).

Wnioskodawczyni pracę świadczyła od dnia 1 września 2012 roku. Nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków. Wykonywała czynności związane ze sprawdzaniem ofert oraz dokonywaniem wycen. W przypadku zainteresowania

ofercą spółki (...) dochodziło do negocjacji, które wnioskodawczyni miała prowadzić telefonicznie, bądź mailowo. Do jej obowiązków należało także zdobywanie kontrahentów, utrzymywanie kontaktów z dotychczasowymi kontrahentami, ustalenie warunków kontraktów oraz czuwanie nad ich prawidłową realizacją. Kontaktowała się z K. S., która jest prezesem (...) w kwestiach związanych z finansami spółki, prawem podatkowym oraz opracowaniem analizy kosztów. Spółka (...) prowadzi obsługę rachunkową (...) spółki z o.o. i (...)(częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 36v, 74v a.s., częściowo zeznania K. S. – k. 57v-58 a.s., częściowo zeznania J. K. – k. 60v a.s.).

Od dnia 12 września 2012 roku wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym. Spółka (...) nie zatrudniła nikogo na jej miejsce. Wynagrodzenie za wrzesień 2012 roku w wysokości 3.566,61 złotych zostało wypłacone w dniu 28 września 2012 roku (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 36, 74v a.s., lista obecności – k. 17 a.u., dowód wypłaty – k. 80 a.s.).

Po powrocie z urlopu wychowawczego wnioskodawczyni podjęła pracę od dnia 6 maja 2015 roku na dotychczasowym stanowisku. Orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania pracy zostało wydane w tym samym dniu, a zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego nastąpiło z dniem 12 czerwca 2015 roku. W dniach 18 maja, 29 maja oraz 1 czerwca 2015 roku zarząd(...) w osobie prezes A. N. podjął uchwały o podpisaniu umów z kontrahentami na wcześniej uzgodnionych warunkach. Kontrahentami spółki byli odpowiednio(...) P.H. (...) w zakresie realizacji usług w ramach inwestycji H. (...), (...) spółka z o.o. w zakresie realizacji usług w ramach inwestycji (...) P.H. (...) w zakresie realizacji usług w ramach inwestycji H. (...). Za każdym razem podpisanie umowy na realizację przedmiotu umowy w imieniu spółki (...) powierzone zostały J. K., działającemu jako prokurent spółki (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 36, 74v a.s., uchwały – k. 11-13 a.s., raport ZUS RCA – k. 72 a.s.).

W dniu 11 maja 2015 roku (...) zawarła z (...) spółką z o.o. umowę, na podstawie której zobowiązała się do wykonania dostawy i montażu stolarki w budynku (...) w N. S.. W imieniu spółki (...) umowę zawarła A. N. (umowa – k. 48 a.s.).

W trakcie wykonywania pracy wnioskodawczyni podpisała również cztery faktury VAT, tj. fakturę nr(...)z dnia 11 września 2012 roku na kwotę 200,00 złotych, nr(...)z dnia 8 maja 2015 roku na kwotę 344,40 złotych, nr(...) z dnia 20 maja 2015 roku na kwotę 9225,00 złotych oraz nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 roku na kwotę 6888,00 złotych. Przedmiotem faktur były usługi kosztorysowe lub usługi marketingowe. Za każdym razem sprzedawcą usługi była (...) spółka z o.o., a nabywcą (...) sp. z o.o.(...) bądź po przekształceniu (...) sp. z o.o. (...)(faktury – k. 45-51 a.u. oraz k. 80 a.s.).

Pracę od dnia 6 maja 2015 roku wnioskodawczyni świadczyła do dnia 7 czerwca 2015 roku. W dniach od 12 maja 2015 roku do 14 maja 2015 roku wnioskodawczyni przebywała w (...) Publicznym Szpitalu (...) w L.. Od dnia 8 czerwca 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu nasilenia objawów związanych z ciążą, utrudniających codzienne funkcjonowanie. Dziecko urodziła w dniu(...) roku, po czym przeszła na urlop macierzyński. Wynagrodzenie za miesiąc maj 2015 roku w wysokości 9161,09 złotych zostało wypłacone w dniu 29 maja 2015 roku, natomiast za czerwiec 2015 roku w wysokości 10178,45 złotych zostało wypłacone w dniu 30 czerwca 2015 roku. Wynagrodzenie zostało wypłacone przelewem bankowym z konta (...) spółki z o.o. (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 36, 74v, 76 a.s., dokumentacja medyczna str. 6-10 – k. 45 a.s., pismo NFZ k. 65, listy obecności – k. 29-21 a.u., potwierdzenia wykonania przelewu – k. 80 a.s.).

W czasie przebywania na urlopie macierzyńskim obowiązki wnioskodawczyni przejął J. K. (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 37v, 74v a.s., częściowo zeznania J. K. – k. 60v a.s.).

J. K. jako prokurent oraz wspólnik spółki jest odpowiedzialny za sprawy techniczne, takie jak praca z projektantami, wyjazdy na budowy, ustalanie harmonogramu prac montażowych i budowlanych, dokonywanie odbiorów końcowych, uczestniczenie w naradach na budowie i przeprowadzenie prób oraz badań. Nie otrzymuje on wynagrodzenia za swoją pracę (częściowo zeznania wnioskodawczyni – k. 37v, 74v a.s., częściowo zeznania K. S. – k. 58v a.s., częściowo zeznania J. K. – k. 60-60v a.s.).

Z uwagi na cel powołania (...) spółki z o.o., tj. pełnienie funkcji komplementariusza oraz zarządzanie (...) spółka z o.o. (...) spółka ta miała prawo do zysków wypracowanych przez spółkę komandytowo-akcyjną. Z tego względu strategia jej rozwoju nie była osobnym przedmiotem opracowań wspólników, a spółka nie miała na celu wykazywania zysków. Nie posiada również aktywów trwałych, a jedynie obrotowe. Opracowywanie strategii rozwoju dotyczy w takim samym stopniu obu spółek jednocześnie. (...) spółka z o.o. w 2012 roku osiągnęła przychody w wysokości 4152,80 złotych, w 2013 roku w wysokości 88,14 złotych, w 2014 roku w wysokości 86,24 złotych, a w 2015 roku poniosła stratę w wysokości 145,98 złotych. (...) spółka z o.o.(...)w 2012 roku poniosła stratę z działalności w wysokości 64140,32 złotych, w 2013 roku odnotowała zysk w wysokości 34551,71 złotych, w 2014 roku poniosła stratę w wysokości 423,30 złotych, natomiast w 2015 roku osiągnęła zysk w wysokości 722025,96 złotych. Strata w 2014 roku wynikała z realizowanych, a nie zakończonych jeszcze inwestycji. W tym okresie spółka zatrudniała przeciętnie od 1 do 5 osób (częściowo zeznania wnioskodawczynie – k. 76v a.s., częściowo zeznania J. K. – k. 60 a.s., dokumentacja finansowa spółek – k. 68 a.s.).

Przed zatrudnieniem w spółce (...) wnioskodawczynie była zatrudniona w Biurze Handlowym (...) (...) J. J. i wspólnicy od dnia 4 lipca 2008 roku do dnia 31 sierpnia 2012 roku, na stanowisku specjalistki do spraw konsultingu z wynagrodzeniem minimalnym. Pełnomocnikiem spółki był J. K. (częściowo zeznania wnioskodawczynie – k. 35v, 74v a.s., częściowo zeznania J. K. – k. 61 a.s., świadectwo pracy k. 7 a.o. – k. 55 a.s.)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie dowodów dokumentów oraz częściowo z zeznań wnioskodawczynie i świadków.

Oceniając zeznania wnioskodawczynie oraz porównując je z pozostałym materiałem dowodowym Sąd doszedł do przekonania, że w znacznej części nie zasługują one na obdarzenie wiarą. Twierdzenia wnioskodawczynie o wykonywaniu pracy w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym oraz co do zakresu jej obowiązków i roli, jaką pełniła w spółce (...) w czasie wykonywania pracy w okresie spornym przez łącznie 42 dni (z uwzględnieniem dni wolnych od pracy) są niewiarygodne. Zeznania są również wewnątrznie sprzeczne.

Co prawda zakres obowiązków wnioskodawczynie nie został sporządzony na piśmie i nie ma powodów aby kwestionować, że został on przekazany ustnie i wynika z czynności związanych z wykonywaniem funkcji prezesa zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która jest jednocześnie komplementariuszem spółki komandytowo-akcyjnej, jednak w materiale dowodowym brak jest dowodów poświadczających wykonanie tych obowiązków. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że twierdzenia A. N. o wykonaniu części zadań we wrześniu 2012 roku nie znalazły potwierdzenia. Brak jest dowodów na okoliczność, że wnioskodawczynie sporządziła lub zmieniła jakikolwiek regulamin wynagradzania dla pracowników. Zwraçała na to uwagę również K. S. (k. 58 a.s.) oraz J. K., który jednak wprost stwierdził, że nie powstała żadna dokumentacja na tę okoliczność (k. 61v a.s.). Nawet jeśli osobny regulamin wynagradzania nie został sporządzony, to wnioskodawczynie nie przedstawiła dokumentów pracowniczych, z których wynikałaby zmiana zasad wynagradzania oraz nie wnioskowała o przesłuchanie świadków, którzy mogliby to potwierdzić. Taka okoliczność powinna znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach pracowniczych, jeśli wysokość wynagrodzenia zależała od spełnienia określonych warunków, takich jak np. osiągnięte wyniki. Z uwagi na brak materiału dowodowego nie było możliwości dokonania porównania.

Nie znalazły również potwierdzenia zeznania dotyczące wykonywania obowiązków w trakcie urlopu wychowawczego, które miałyby polegać na przygotowaniu strategii dla spółki, czy też zorganizowaniu spotkania z inwestorami. W materiale dowodowym nie ma żadnych dokumentów to potwierdzających. Podobnie jeśli chodzi o umowę z firmą (...) zawartą w celu stworzenia strony internetowej oraz z firmą (...) o wykonanie stolarki. Ponownie strona nie wnioskowała o przesłuchanie świadków, bądź dopuszczenie dowodów z korespondencji na okoliczność utrzymywania kontaktów z kontrahentami, organizacji spotkań i negocjowania umów. Nie ma również dowodów na okoliczność, że w sierpniu i wrześniu 2015 roku spółka zatrudniła osobę, która przejęłaby część obowiązków.

Wnioskodawczynie twierdziła, że miała możliwość przerwania urlopu wychowawczego po półrocznym okresie, jednak nie zrobiła tego ze względu na wykonywanie pracy w domu (k. 37v a.s.). W dalszej kolejności wskazała jednak,

że część obowiązków w tym czasie przejął J. K., a jego zakres obowiązków w trakcie jej przebywania na urlopie macierzyńskim był takim sam jak w okresie przebywania na urlopie wychowawczym. Skoro zatem J. K. przejął jej obowiązki, które miałyby polegać na kontaktowaniu się z kontrahentami i podpisywaniu kontraktów to nie było powodu, aby wnioskodawczyni pracowała w trakcie urlopu wychowawczego. Tym bardziej, jeśli wnioskodawczyni twierdziła, że obowiązki z dwóch okresów były tożsame. Trzeba zauważyć, że jej twierdzenia są sprzeczne z zeznaniami samego J. K., który wskazał, że nie przejmował obowiązków małżonki (k. 60v a.s.).

Kolejną sprzecznością jest miejsce wykonywania pracy w trakcie urlopu wychowawczego. Zdaniem wnioskodawczyni odbywało się to w siedzibie spółki przy ul. (...) w L.. Tymczasem z informacji z KRS wynika, że siedziba obu spółek znajduje się przy ul. (...) w L.. Inne adresy wynikają również z dokumentacji, chociażby z zaświadczenia lekarskiego, kwestionariusza osobowego, czy potwierdzeń wykonania przelewów. Z drugiej strony A. N. twierdząc, że wykonywała pracę w domu, a tym samym w siedzibie spółki zeznała, że w razie potrzeby zabierała dziecko do zakładu pracy (k. 76v a.s.). Twierdzenia te są nielogiczne i wzajemnie sprzeczne.

Odnośnie wykonywania pracy w maju i czerwcu 2015 roku wnioskodawczyni przedstawiła jedynie trzy uchwały i cztery faktury. Przede wszystkim uchwały z dnia 18 maja, 29 maja i 1 czerwca 2015 roku świadczą jedynie o tym, że zostały podjęte i podpisane przez A. N.. Nie wynika z nich kto prowadził negocjacje i ustalał szczegóły kontraktów. Co więcej, podpisanie umów w imieniu spółki zostało powierzone J. K., a trzeba mieć na uwadze, że zdaniem wnioskodawczyni jej mąż również sprawdzał oferty i prowadził negocjacje z kontrahentami. Przedłożone faktury natomiast dotyczą jedynie sprzedaży przez (...) spółkę z o.o. na rzecz (...) spółkę z o.o. (...) odpowiednich usług. Znajduje się na nich podpis wnioskodawczyni, czego organ rentowy nie kwestionował. Sąd zwraca przy tym uwagę, że zarówno uchwały, jak i faktury z maja i czerwca 2015 roku zostały sporządzone w okresie, w którym A. N. świadczyła pracę, czego również organ rentowy nie kwestionował.

Należy mieć na uwadze, że wnioskodawczyni nie potrafiła również wyjaśnić braku wniosków o urlop wychowawczy i powrót do pracy w maju 2015 roku (k. 77 a.s.).

Z tych wszystkich względów zeznania wnioskodawczyni w znacznej części nie mogły zasługiwać na wiarę.

Oceniając zeznania J. K. Sąd miał na uwadze, że jest małżonkiem wnioskodawczyni a także współnikiem i prokurentem (...) spółki z o.o., w związku z czym jest bezpośrednio zainteresowany rozstrzygnięciem w niniejszej sprawie. Jego zeznania są w znacznej mierze tożsame z zeznaniami wnioskodawczyni, w związku z czym należy im odmówić wiarygodności w takiej samej części. Wskazywane przez niego okoliczności świadczące o wykonywaniu pracy przez wnioskodawczynię w okresie urlopu wychowawczego nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Brak jest potwierdzenia co do telefonicznego, bądź mailowego kontaktowania się z kontrahentami, czy też osobistego spotkania się z nimi. Świadek twierdził, że raz w tygodniu lub miesiącu A. N. jeździła do rachunkowości podpisywać lub konsultować niektóre sprawy, na co nie przedłożono dowodów. Podobnie nie znalazły potwierdzenia zeznania, gdzie świadek twierdził o zrealizowaniu w latach 2012-2015 kilkunastu projektów przy zaangażowaniu wnioskodawczyni, czy też wyszukiwaniu i wizytowaniu nieruchomości pod uruchomienie linii produkcyjnej. Spółka nie przedstawiła też dokumentów na okoliczność zatrudnienia dodatkowej osoby na miesiące sierpień i wrzesień 2015 roku, co wskazywał J. K.. Świadek zeznał ponadto, co zostało wskazane wyżej, że nie przejmował obowiązków w trakcie przebywania wnioskodawczyni na urlopie wychowawczym, co stoi w jawnej sprzeczności z zeznaniami wnioskodawczyni i K. S..

W pozostałym zakresie zeznania świadka dotyczyły sposobu funkcjonowania obu spółek i okoliczności nie związanych bezpośrednio z wykonywaniem pracy przez wnioskodawczynię. W tej kwestii stan faktyczny nie był sporny, a zeznania zostały przez Sąd uwzględnione.

Zeznania K. S. również zostały obdarzone wiarą jedynie w części, w której świadek przedstawiła specyfikę działalności spółki komandytowo-akcyjnej oraz wzajemnych relacji ze spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. W pozostałym zakresie jej zeznania także nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym. K. S. potwierdziła co prawda, że wnioskodawczyni kontaktowała się z nią odnośnie spraw związanych z obsługą rachunkową i finansami spółki.

Wskazała także, że A. N. negocjowała kontrakty, w tym w czasie urlopu wychowawczego, jednak nie potrafiła wskazać żadnego konkretnego przykładu. Nie sprecyzowała również, które obowiązki wnioskodawczyni wykonała w okresie świadczenia pracy, a które w okresie przebywania na urlopie wychowawczym. Nie miała również wiedzy w jaki sposób J. K. godził obowiązki prokurenta z obowiązkami wnioskodawczyni w trakcie jej nieobecności. Twierdziła także, że wnioskodawczyni kontaktowała się z nią w sprawie projektów, jednak nie przedstawiła ich nazwy ani dodatkowych szczegółów. W znacznej części jej zeznania nie mogły zatem stanowić podstawy ustalania stanu faktycznego.

Dowody z dokumentów zostały uznane za wiarygodne. Ich treść i okoliczności w nich stwierdzone nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy w Lublinie rozważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963, tekst jedn. ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Natomiast na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy systemowej podlegają one również obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu, a na podstawie art. 12 ust. 1 ubezpieczeniu wypadkowemu.

Wysokość podstawy wymiaru składek określona jest w art. 18 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie ze wskazanymi przepisami podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe dla pracowników stanowi przychód.

Kwestie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, tekst jedn. ze zm.). Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a) tej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Natomiast jak stanowi art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

W niniejszej sprawie organ rentowy kwestionował wysokość wynagrodzenia przyznanego wnioskodawczyni, które tym samym stanowiło podstawę do obliczenia wysokości wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, że co prawda ustalenie wysokości wynagrodzenia wpisuje się w zasadę swobody umów, na podstawie której strony dowolnie kształtują treść zawartej umowy, jednak nie może być ona sprzeczna z ustawą lub zasadami współżycia społecznego. Jak bowiem stanowi art. 58 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459, tekst jedn. ze zm.) nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Istotne jest również, aby wysokość wynagrodzenia była ustalona zgodnie z treścią art. 78 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666; tekst jedn. ze zm.), który stanowi, że wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Umowa o pracę wywołuje nie tylko skutki bezpośrednie pomiędzy stronami, lecz także dalsze, w tym na płaszczyźnie ubezpieczeń społecznych. Roszczenie ubezpieczonego konkretyzuje się bowiem do wysokości należnego świadczenia, które z kolei zależne jest od wysokości wynagrodzenia. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w przypadku odwołania Sąd mają prawo zbadania zasadności podniesienia kwoty wynagrodzenia, dokonując oceny z punktu widzenia interesu publicznego (uchwała SN z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, OSNP z 2005, nr 21, poz. 338 ; wyrok SA w Łodzi z dnia 14 listopada 2014 r., III AUa 172/14, LEX nr 1621153).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy podziela stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym ustalenie dla A. N. wynagrodzenia w wysokości 14600,00 złotych miesięcznie, nie znajdowało uzasadnienia w rzeczywistości wykonywanej przez nią pracy.

Przede wszystkim nieprzekonujące są twierdzenia wnioskodawczynie o wykonywaniu przez nią pracy w trakcie urlopu wychowawczego od dnia 12 września 2012 roku do dnia 5 maja 2015 roku. Zgodnie z art. 186 § 1 i § 2 kodeksu pracy pracownik zatrudniony co najmniej 6 miesięcy ma prawo do urlopu wychowawczego w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. Do sześciomiesięcznego okresu zatrudnienia wlicza się poprzednie okresy zatrudnienia. Wymiar urlopu wychowawczego wynosi do 36 miesięcy. Urlop jest udzielany na okres nie dłuższy niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 rok życia.

Ponadto w świetle art. 186² kodeksu pracy w czasie urlopu wychowawczego pracownik ma prawo podjąć pracę zarobkową u dotychczasowego lub innego pracodawcy albo inną działalność, a także naukę lub szkolenie, jeżeli nie wyłącza to możliwości sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. W razie ustalenia, że pracownik trwale zaprzestał sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, pracodawca wzywa pracownika do stawienia się do pracy w terminie przez siebie wskazanym, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od dnia powzięcia takiej wiadomości i nie wcześniej niż po upływie 3 dni od dnia wezwania.

Jak zatem wynika z powyższych przepisów pracownik w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym może podjąć pracę, jeśli nie koliduje to ze sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem. W niniejszej sprawie wnioskodawczynie nie wykazała jednak żadnej okoliczności, która o wykonywaniu takiej pracy by świadczyła. Jeżeli wnioskodawczynie była w stanie podjąć pracę w określonym wymiarze, bo nie kolidowałoby to ze sprawowaniem jej osobistej opieki nad dziećmi, to powinna dopełnić określonych formalności składając do pracodawcy stosowny wniosek, wskazując w jakim wymiarze chce podjąć pracę. Wtedy pracodawca winien również określić w jakim wymiarze dopuszcza ją do pracy w czasie urlopu wychowawczego i poinformować o tym stosownym pismem. W sprawie brak jest dowodów potwierdzających te okoliczności. Zarówno wnioskodawczynie, jak i przesłuchani świadkowie twierdzili, że w tym czasie wnioskodawczynie negocjowała kontrakty, zawierała umowy, zajmowała się kontaktami z firmą obsługującą rachunkowość spółki oraz wykonywała bieżącą działalność prezesa zarządu. W materiale dowodowym nie znajduje się jednak żadne potwierdzenie tych okoliczności. Przede wszystkim złożone dokumenty w postaci uchwał zarządu i podpisanych faktur VAT w żaden sposób tego nie dowodzą. Niezrozumiałe jest powoływanie tych dowodów na okoliczność świadczenia pracy we wrześniu 2012 roku i maju oraz czerwcu 2015 roku w sytuacji, gdy taka okoliczność nie jest kwestionowana. Natomiast dokumenty te nie uzasadniają wysokiego wynagrodzenia. Trzy uchwały i cztery faktury sporządzone w ciągu 42 dni, a więc po odliczeniu dni wolnych od pracy około dwóch miesięcy pracy nie są wystarczające, mając na uwadze zeznania wnioskodawczynie i świadków z których wynika, że wnioskodawczynie w znacznym stopniu przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorstwa. Podobnie jeśli chodzi o umowę zawartą ze spółką (...). Z dokumentów nie wynika kto faktycznie prowadził negocjacje i zajmował się kontaktami z kontrahentem. Nie ma również dowodów na okoliczność zmiany systemu wynagradzania w spółce oraz zatrudnienia nowej osoby w okresie od sierpnia do września 2015 roku. Sąd zwraca uwagę, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, stanowiąca zaawansowaną formę prowadzenia działalności gospodarczej powinna posiadać odpowiednią dokumentację świadczącą o podejmowaniu działań przez prezesa zarządu oraz odnośnie zatrudniania pracowników.

W zgromadzonych aktach sprawy nie znajdują się także żadne dowody pochodzące z okresu przebywania wnioskodawczynie na urlopie wychowawczym pomimo zeznań J. K., który twierdził o podejmowaniu przez nią wówczas aktywności w zakresie prowadzenia spółki. Brak jest kontraktów, o których mówił świadek, wykazu kontrahentów, korespondencji, czy nawet bilingu rozmów. Twierdzenia świadków oraz wnioskodawczynie nie mogą zatem znaleźć jakiegokolwiek potwierdzenia.

W aktach osobowych wnioskodawczynie nie ma również śladu odnośnie wnioskowania o urlop wychowawczy lub powrót do pracy po tym urlopie. Sąd ma na uwadze, że współnicy spółki pozostają w związku małżeńskim oraz

prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, w związku z czym część ich relacji, również tych zawodowych, nie jest ściśle sformalizowana. Jednak tak istotne z punktu widzenia prawa pracy kwestie jak urlop wychowawczy trwający niemal 3 lata powinny znaleźć jakiegokolwiek odzwierciedlenie w dokumentach spółki. Pracodawca zgodnie z kodeksem pracy ma ustawowy obowiązek prowadzenia dokumentacji dotyczącej zatrudnienia i czasu pracy pracownika. Ponadto skoro pracodawca doszedł do wniosku, że świadczenie pracy nie będzie kolidowało ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem (co miało miejsce w niniejszej, jak wynika z zeznań J. K. – k. 60v a.s.), to w trybie art. 186² § 2 kodeksu pracy powinien wezwać pracownika do stawienia się do pracy. Taka sytuacja nie miała miejsca nawet pomimo twierdzenia wnioskodawczynie, że miała możliwość zrezygnowania z urlopu wychowawczego po półrocznym okresie (k. 37v a.s.).

Strona odwołująca się nie wnioskowała o dopuszczenie dowodów z zeznań żadnych świadków mogących bezpośrednio potwierdzić fakt wykonywania przez nią pracy w okresie urlopu wychowawczego, bądź nawet prowadzenia negocjacji i utrzymywania kontaktów z kontrahentami w okresach świadczenia pracy. Ponadto zeznania wnioskodawczynie – jak wykazano wyżej – są wewnętrznie sprzeczne, a zeznania świadków w pewnym zakresie również się wykluczają.

Zważywszy na te wszystkie okoliczności Sąd uznał, że przyznanie A. N. wynagrodzenia w wysokości 14600,00 złotych nie było adekwatne do rzeczywiście wykonywanej przez nią pracy. W tej sytuacji należało uznać, że działanie pracodawcy było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Wynagrodzenie, stanowiące jednocześnie podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne powinno być bowiem należne, odpowiednie i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy. Te właściwości nie znalazły odzwierciedlenia w treści umowy o pracę z dnia 31 sierpnia 2012 roku, w związku z czym na mocy art. 58 § 2 i § 3 kodeksu cywilnego należało uznać, że jej postanowienia odnośnie wysokości wynagrodzenia są nieważne. Odwołanie wnioskodawczynie należało zatem oddalić.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zgodnie z którymi strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym wynagrodzenie reprezentującego stronę profesjonalnego pełnomocnika. Biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu, tj. 5623,17 złotych (k. 78, 93 a.s.) obliczając wysokość kosztów procesu należało zastosować § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490), zgodnie z którym stawki minimalne przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 5000 zł do 10000 zł wynoszą 1200 złotych. Na tej podstawie w punkcie II wyroku Sąd zasądził od przegrywającej A. N. na rzecz organu rentowego kwotę 1200,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.